

Romanul Enigma Otiliei in contextul prozei literare calinesciene

George Calinescu (1899-1965) a fost Ganditorul deplin al spiritualitatii romanesti, iar geniul lui s-a manifestat in toate domeniile legate de arta cuvintului: istoria literaturii, critica literara, estetica, roman, poezie, teatru, publicistica.

Istoria literaturii romane de la origini pana in prezent (1941) este o lucrare monumentala, cea mai completa si mai profunda viziune exhaustiva asupra evolutiei literaturii romane, de la primele ei manifestari si pana la data aparitiei cartii.

in "Istoria" autorul este istoric al literaturii, critic, eseist, poet, memorialist, cartea fiind, probabil, unica in lume sub acest raport.

"Viata lui Mihai Eminescu" (1932) este o biografie literara si portret al geniului, alcatuita in cadente de poem epic.

"Opera lui Mihai Eminescu" (1934-1936) este un studiu sistematic al operei eminesciene (incluzand si postumele) - opera singulara, neintrecuta pana astazi.

De asemenea, G. Calinescu a mai scris monografiile inchinate unor scriitori romani (I. Creanga, V. Alecsandri, N. Filimon), studii- de literatura universala ("Impresii asupra literaturii spaniole") studii de estetica, publicistica.

Intreaga aceasta opera este impresionanta prin uriasul volum de informatii, prin cunoasterea literaturii universale din toate timpurile si prin capacitatea de sinteza a autorului; intre lucrarile mentionate si creatia beletristica a lui Calinescu exista numeroase corespondente care indreptatesc calificativul de "scriitor total" dat divinului critic.

Creatia literara a lui G. Calinescu include toate cele trei mari ramuri: poezia (volumele: "Poezii" - 1937 si "Lauda lucrurilor" - 1963), proza (romanele: "Cartea nuntii" - 1933, "Enigma Otiliei" - 1938, "Bietul Ioanide" - 1953, "Scrinul negru" - 1960) si dramaturgia ("Sun sau Calea neturburata" - 1943, "Ludovic al XIX-lea" - 1964).

Romanul "Enigma Otiliei" urmeaza dupa "Cartea nuntii" -poem nuptial si "Cantare a cantarilor moderna" (Al. Piru).

in ambele romane, in centrul actiunii se afla un cuplu adamic' inconjurat de o lume in disolutie, sugerand parca perpetua nastere si dezagregare a Cosmosului.

Tot despre zidire si moarte este vorba si in romanul "Bietul Ioanide" (al carui personaj central este un arhitect); de data aceasta, cuplul este redus la un singur inocent, Ioanide fiind atat de absorbit de munca lui, incat isi pierde copiii (ca pe o noua jertfa a unui nou Manole).

Comuna romanelor calinesciene le este si tentatia grandiosului (concretizata in "Enigma Otiliei" in

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

descrierea Campiei Baraganului si a enormelor cirezi de vite).

De asemenea, daca romanul "Cartea nuntii" este un poem inchinat iubirii, lirismul se prelungeste in povestea dragostei neimplinite dintre Felix si Otilia. in sfarsit, destinul intelectualului autentic (Felix, Ioanide) se consuma in interiorul unei lumi ai carei indivizi pot atinge grotescul (Stanica, mos Costache, Sufletel). Rezulta ca: "Enigma Otilier prezinta asemanari cu celelalte romane, incadrandu-se intr-un edificiu monumental si unic - proza beletristica a lui Calinescu.

Ce deosebiri exista intre acest roman si celelalte? "Enigma Otiliei" este un roman realist, pe care curgerea fireasca a intamplarilor si multimea tipurilor umane l-ar putea incadra in realismul clasic; la aceasta contribuie si multele elemente balzaciene pe care le intalnim aici.

Pe de alta parte, zugravirea unor personaje grotesci", studiul unor manii sau a unor aspecte maladive releva o pronuntata tendinta spre modern.

"Enigma Otiliei" este (cum se arata in citatul initial) "o fresca din viata burgheziei bucurestene". o mare panza rupta din viata, dar vazuta cu ochii autorului in mod original.